

Joroinen

JOROISTEN KUNTA

1/4 VUOSIRAPORTTI

1.1. – 31.3.2024

Sisällys

A. TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TULOSLASKELMA	4
3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET.....	4
B. KÄYTTÖTALOUSOSA	5
1. YLEISHALLINTO.....	5
1.1 Hallinto	5
1.2 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut	7
1.3 Tietohallinto	9
1.4 Elinkeinotoimi	10
1.5 Konsernipalvelut.....	14
1.6 Maaseutuhallinto	15
2. SIVISTYSTOIMI.....	16
2.1 Sivistystoimen hallinto	17
2.2 Varhaiskasvatus	18
2.3 Perusopetus.....	20
2.4 Lukio.....	21
2.5 Kirjasto	23
2.6 Vapaa sivistystyö.....	23
2.7 Hyvinvointi.....	25
3. TEKNINEN TOIMI	27
3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu	27
3.2 Kuntatekniikka	28
3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut	30
3.4 Maa- ja metsätilat	31
3.5 Rakennusvalvonta.....	32
3.6 Teknisen toimen projektit.....	33
3.7 Vesihuoltolaitos	33
C. RAHOITUS	35

A. TOIMINTAKERTOMUS

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Aikaisemmin

Olemme käsittelemässä 1-3 kk raportin kanssa samanaikaisesti vuoden 2023 tilinpäätöstä. Saavutimme koh- tuudella toiminnalliset tavoitteemme ja jatkoimme Koy Kunnantalon osakkeisiin kohdistuvaa arvonalen- nusta. Tällä hetkellä voimmekin todeta, että vanhan kunnanviraston purun esteenä ei enää ole kiinteistöosa- keyhtiön osakkeiden korkea arvostus. Haasteena on edelleenkin arkisto, jonka sähköistämiseksi teemme töitä pitkäjänteisesti. Kunnan talous on tilinpäätösvuoden 2023 perusteella tasapainossa. Erityisen iloisia voimme olla velkataakan kevenemisestä. Edellinen vuosi oli myös ensimmäinen vuosi, kun sosiaali- ja terveystalve- luiden järjestäminen ei ollut enää kuntien tai sairaanhoitopiirien vastuulla. Yskähdellen käyntiin lähtenyt hy- vinvointialue on haastavassa tilanteessa, ja tämä on näkynyt myös Joroisissa joroislaisille tuotettujen palve- luiden heikkenemisenä.

Politiikka

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana saimme maahamme uuden presidentin. Meille joroislaisille kovinkin tuttu presidentti Stubb aloitti tehtävässään 1. maaliskuuta voitettuaan tiukassa kamppailussa ehdokas Haavis- ton. Toivomme toki, että näemme Stubbin hikoilemassa Joroisten triathlontapahtumassa myös jatkossa, ehkäpä jo tulevana kesänä. Vuosi 2024 on kaksien vaalien vuosi. Kesäkuussa äänestämme jäseniä Euroopan parla- mentiin. Toivoa sopii, että äänestysprosentti nousisi aiempien vuosien tasosta.

Toiminta – odotusten alkuvuosi

Uusiutuvan energian hankkeiden osalta alkuvuosi on ollut odotusta ja toiveita täynnä. Aurinkovoimatoimijoi- den tavoitteena oli tehdä investointipäätöksiä maaliskuun loppuun mennessä. Korkeana jatkunut korkotaso kuitenkin pitää hankkeet vielä lähtövalmiudessa. Julkisen tuen tarve uusiutuvan energian vauhdittajana on välttämätön. Kaikki Joroisten luvitetut hankkeet hakivatkin rePower EU rahoitusta, jota TEM myöntää uusiu- tuvan energian edistämiseen vuoden 2024 aikana yhteensä 54,5 miljoonaa euroa. Kuumeinen odottelu siis jatkuu. Tiedossamme on kuitenkin, että toimijoilla on täysi valmius käynnistää investoinnit, mikäli positiivinen tukipäätös syntyy.

Talous

Taloudellisesti alkuvuosi on ollut suunnitellun kaltainen. Erityisesti talouden osalta ilahduttaa verokertymä, joka vastaa valtuustomme talousarvioon määrittämää tasoa. Teimmehän ensimmäistä kertaa poikkeuksen ta- lousarvion käsittelyn yhteydessä verotulojen määrittelyn osalta. Verokehikko, jonka kuntaliitto kunnille tuot- taa, ennakoi meille talousarviossamme vahvistettua pienempiä verotuloja vuoden 2024 osalta. Jo alkuvuoden päivitys verokehikkoon nosti kuitenkin vuoden 2024 arvion myös kuntaliiton aineistoissa samalla tasolle, jonka valtuusto talousarvioon vahvisti. Tämä indikoi hyvää myös loppuvuotta ajatellen.

Riskit

Erittäin positiivisesta vireestä huolimatta riskit ovat edelleen samat kuin talousarviossa on arvioitu. Vaikka inflaation näyttäisi Suomessa taittuvan, on korkea korkotaso edelleen kuormittamassa kuntamme käyttöta- loutta. Talousarviolainan osalta emme pysty järkevästi suojaamaan lainan korkoa ja tämä tuo meille lisää kor- kokuluja käyttötalouden rasitteeksi tuleville vuosille. Odotuksissa onkin keskuspankkien ohjauskorkojen lasku. Tämä todennäköisesti piristäisi myös elinkeinoelämää ja käynnistäisi jäissä olevia investointeja. Edel- leen jatkuva Ukrainan sota sekä muut maailmalla olevat levottomuudet aiheuttavat huolta ja kuristavat taloutta. Sotateollisuuteen satsaaminen vie kehittämiseen kaivattavia varoja vääjäämättä turvallisuutemme hyväksi käy- tettäväksi. Valitettavasti kehityskulku ei näytä levottomuuksien osalta laantumisen merkkejä. Edelleen paras ennaltaehkäisy sotilaallisen konfliktin välttämiseksi on vahva ja uskottava puolustus. Näin ollen sotateollisuu- teen satsaaminen on Suomen edun mukaista ja välttämätöntä.

2. TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma kunta ja vesihuolto yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT	7 232 838	6 808 210		6 808 210	1 766 528	5 041 682	25,9
Valmistus omaan käyttöön	0	0		0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-18 234 525	-17 864 982		-17 864 982	-4 541 997	-13 322 985	25,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 001 687	-11 056 772	0	-11 056 772	-2 775 469	-8 281 303	25,1
Verotulot	10 616 100	10 269 000		10 269 000	2 651 578	7 617 422	25,8
Valtionosuudet	2 635 019	2 176 727		2 176 727	610 815	1 565 912	28,1
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	112 393	150 000		150 000	0	150 000	0,0
Muut rahoitustuotot	442 007	300 000		300 000	5 526	294 474	1,8
Korkokulut	-441 722	-543 000		-543 000	-53 124	-489 876	9,8
Muut rahoituskulut	-129 061	-100 000		-100 000	-148	-99 852	0,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 382	-193 000	0	-193 000	-47 746	-145 254	24,7
VUOSIKATE	2 233 049	1 195 955	0	1 195 955	439 178	756 777	36,7
Poistot ja arvonalentumiset	-1 927 946	-1 147 986		-1 147 986	-284 850	-863 136	24,8
Satunnaiset erät	0	0		0	0	0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	305 103	47 969	0	47 969	154 328	-106 359	321,7
Varausten ja rahastojen muutokset							
Poistoeron muutos	-29 883	0		0	7 368	-7 368	0,0
Varausten muutos	70 000	0		0	0	0	0,0
Varausten ja rahastojen muutokset	40 117	0	0	0	7 368	-7 368	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	345 220	47 969	0	47 969	161 695	-113 726	337,1

Kunnan ja vesilaitoksen toimintatuotot ylittävät 0,9 prosenttiyksikköä neljännesvuoden vertailulukuna olevan 25 % käytön ja vastaavasti toimintakulut ovat 0,4 prosenttiyksikköä yli laskennallisen vertailutason. Toimintakate vastaa neljännesvuoden odotustasoa. Toimintakulujen osalta on kuitenkin huomioitava, että palkankorotukset alkavat kesäkuun palkoista, mikä nostaa kuluja loppuvuodelle.

Verotulot ovat kehittyneet jopa hieman yli odotetun, vaikka verotulot arvioitiin talousarvioon aiemmista vuosista poiketen 0,3 miljoonaa euroa yli Kuntaliiton veroennustekehikon. Ensimmäisen vuosineljänneksen perusteella tilikauden ylijäämä ylittäisi talousarviotason, mutta tilanteen odotetaan tasaantuvan vuoden edetessä.

3. KESKEISIMMÄT PÄÄTÖKSET

Investointien työohjelma 2024 (KH 29.1.2024 § 17)

Valmiussuunnitelman päivittäminen (valtuusto 5.2.2024 § 3)

Lukiokoulutuksen painotuksen päivittäminen (sivistyslautakunta 20.2.2024 § 21)

Tilinpäätös 2023 (KH 25.3.2024 § 46)

B. KÄYTTÖTALOUSOSA

1. YLEISHALLINTO

Yleishallinnon tulosalueet ovat hallinto, maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut, tietohallinto, elinkeinotoimi, konsernipalvelut ja maaseutuhallinto.

Yleishallinto tuottaa tai järjestää kunnanvaltuuston ja -hallituksen palvelut sekä vaalit ja tarkastustoiminnan.

Yleishallinnon toimialaa johtaa talous- ja hallintojohtaja.

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015000 YLEISHALLINTO							
TOIMINTATUOTOT	1 020 178	756 124		756 124	207 116	-549 008	27,4
TOIMINTAKULUT	-2 864 352	-2 674 150		-2 674 150	-651 860	2 022 290	24,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 844 174	-1 918 026	0	-1 918 026	-444 744	1 473 282	23,2
Poistot ja arvonalentumiset	-94 558	-4 077		-4 077	-1 019	3 058	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-1 938 732	-1 922 103	0	-1 922 103	-445 763	1 476 340	23,2

Perustelut:

Yleishallinnon toimintatuotot ylittivät 2,4 prosenttiyksiköllä laskennallisen vertailuarvon 25 %. Tämä selittyy erityisesti maahanmuuttopalveluiden laskennallisilla korvauksilla. Toimintakuluissa palkankorotukset ajoittuvat loppuvuodelle. Kokonaisuutena toimialan alijäämä on suunnitellulla tasolla.

1.1 Hallinto

Palvelusuunnitelma:

Hallinnon tulosalue hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, joutoryhmän, yhteistyötoimikunnan ja kunnanjohtajan sihteeritoiminnat, vaalien, tarkastustoiminnan, kunnan henkilöstöhallinnon, työhyvinvointitoiminnan, ay- ja työsuojelutoiminnan, joukko- ja palveluliikenteen, jakamattomien eläkekulujen sekä asianhallinnan ja arkiston hallinnoimisen.

Keskeistä toiminnassa on hyvän hallintotavan mukainen valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015100 Hallinto							
TOIMINTATUOTOT	225 115	21 100		21 100	701	-20 399	3,3
TOIMINTAKULUT	-1 281 255	-1 085 181		-1 085 181	-279 429	805 752	25,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 056 140	-1 064 081	0	-1 064 081	-278 729	785 352	26,2

Perustelut:

TP 2023 lukuihin sisältyy maahanmuuttopalveluiden toimintatuottoja 192 867 € ja toimintakuluja 161 001 €, vaikutus toimintakatteeseen 31 865 €. Vuodesta 2024 alkaen maahanmuuttopalvelut on budjetoitu Maahanmuutto- ja työllisyyspalveluiden sitovalle tasolle.

Hallinnon toimintatuotot kertyvät suurelta osin vuoden aikana maksettavista korvauksista, kuten kertakorvaus presidentin- ja europarlamenttivaalien järjestämisestä. Toimintatuottojen kertymä on ensimmäisellä vuosineljänneksellä alhainen, mutta tulee tasoittumaan korvausten maksuaikataulujen puitteissa.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
TE2024 -uudistukseen valmistautuminen	Valmistelu yhteistyössä Keski-Savon kuntien kanssa	Toiminta voidaan aloittaa 2025 alussa	Valmistelu käynnissä. Keski-Savon työllisyysaluelautakunta aloittanut toimintansa.
Paperiarkiston digitointi	Suunnitelma ja sen toteutus	Digitointi on aloitettu	Digitointia ei aloitettu.
Kunnan ohjeiden päivittäminen	Kunnan ohjeiston läpikäynti	Päivitettyjen ohjeiden lukumäärä, vähintään konserniohje ja sisäistä valvontaa koskeva ohje tulevat päivitettyksi	Ohjeiden päivittäminen on aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Riskinä on, että TE-palveluiden yhteistoimintaa Keski-Savon kuntien kanssa ei saada järjestetyksi optimaalisella tavalla lyhyessä vuoden valmisteluajassa. Riskinä on myös, että arkiston digitointia varten ei löydetä palveluntarjoajia, jotka avustaisivat arkistointipalveluiden kilpailutuksessa ja myöhemmin toteutuksessa. Ohjeiden päivittämisen osalta riskinä on, että työaika ei riitä kaikkien ohjeiden läpikäyntiin ja päivittämiseen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

TE2024-uudistus on sote-uudistuksen jälkeen mahdollisesti mittavin 2020-luvun kuntien palveluntuotantoa koskeva muutos. Uudistuksessa TE-palvelut siirtyvät valtiolta kuntiin, mikä lisää kuntien tehtäviä ja sillä on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Valmistautuminen TE2024-uudistukseen on Keski-Savon työllisyysalueella käynnissä, ja yhteistoimintalautakunta aloitti toimintansa ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Paperiarkiston digitointia ei ole aloitettu. Selvitys palvelumallista ja hyvinvointialueen aineiston erottelu ovat käynnissä. Arkiston digitointihanke on iso ja haastava kokonaisuus. Kunnan ohjeiden päivittäminen on siirtynyt kiireellisempien työtehtävien tieltä eikä päivityksiä ole vielä valmistunut. Ohjeiden päivittäminen on aloitettu. Talousarvion laadinnan jälkeen tapahtuneet yleishallinnon henkilövaihdokset voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamisen aikatauluun.

Kunnanvaltuusto ja hallitus

Kunnan johtamistoiminnan tarkoituksena on saada kunnan organisaatio ja muu yhteisö toimimaan siten, että kunnan strategia, valitut päämäärät sekä valtuustotason tavoitteet kullekin vuodelle toteutuvat.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa.

Vaalit

Sisältää keskusvaalilautakunnan, äänestysalueen vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan menot. Vuonna 2024 järjestetään sekä presidentinvaalit että EU-vaalit. Vuonna 2025 järjestetään samanaikaisesti kuntavaalit ja aluevaalit.

Tarkastustoiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanvaltuuston päätettävät kunnan hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioida toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Kunta on ostanut tilintarkastuspalvelut valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Taina Törrönen. Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut on hankittu BDO Auditor Oy:ltä.

Tilintarkastuspalveluiden kilpailutusta ei ole vielä tehty, hankinta toteutetaan kevään 2024 aikana.

Tyhy-toiminta

Tavoitteena on, että toimintaohjeet työhyvinvoinnin lisäämiseksi ovat käytössä ja ovat tutut koko organisaatiolle.

Tyhy-toimintaan on varattu yhteensä n. 35 000 €, josta n. 18 000 € käytetään henkilökunnan liikunta- ja kulttuuriin (100 €/hlö/vuosi). Henkilökunta on viimevuosina maksanut kahvit ja teet itse. Kahvit ja teet on tarkoitus siirtää työnantajan maksettavaksi. Kustannuksiin varataan 7 500 euroa.

Loput n. 10 000 € pyritään käyttämään yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen.

Jakamattomat eläkekulut

Koostuvat kunnan olemassa olevista eläkevastuista, joiden määrään ei voi vaikuttaa.

Ay- ja työsuojelutoiminta

Ay- ja työsuojelutoimen asiat käsitellään kunnan yhteistyötoimikunnassa, joka kokoontuu vuodessa kulloinkin tarpeellisen määrän asioiden käsittelemiseksi.

Joukko- ja palveluliikenne

Joukkoliikenteen tavoitteena on kuntalaisten liikkumismahdollisuuksien parantaminen. Joukkoliikenteen kustannuksiin sisältyvät menot osuuksista ELYn maksamiin linja-autovuoroihin. Palveluliikenteen kustannuksiin sisältyy palveluauto Palin kustannus. Palveluauto toimii sekä kutsuliikenteenä että vakiintuneilla viikoittaisilla reiteillä. Toiminta on kunnan kustannettavaa. Liikennöitsijä vähentää lipputulot kunnan maksuosuudesta.

Vastuuhenkilö: Rakennuttamis- ja hankintapäällikkö

1.2 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut

Palvelusuunnitelma:

Maahanmuuttopalvelut

Oikea-aikaiset maahanmuuttajien tarpeisiin perustuvat alkuvaiheen palvelut ja työllistymisen tuki nopeuttavat kotoutumista ja vähentävät pitkäkestoisten palvelujen tarvetta. Tavoitteiden toteutumiseen tarvitaan kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Kunnan tehtävänä on varmistaa, että maahanmuuttajalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa palvelut elämäntilanteensa mukaisesti. Palvelujen tulee soveltua kaikille kuntalaisille ja palveluja tulee olla palveluntarvetta vastaavia. Neuvonnan ja ohjauksen merkitys on suuri uuteen yhteiskuntaan kiinnittymiseksi erityisesti maahanmuuton alkuvaiheessa.

Kotoutuslain uudistaminen on ollut vireillä aktiivisesti vuodesta 2021 alkaen ja uuden lain on tarkoitus astua voimaan samanaikaisesti TE-palveluja koskevan uudistuksen kanssa vuonna 2025. Uuden lain tavoitteena on mm:

- Vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista. Erityisesti maahanmuuttajanaisten kiinnittyminen yhteiskuntaan tukisi lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista.
- Edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.
- Selkeyttää eri toimijoiden vastuuta, vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä päivittää kotoutuslakia vastaamaan viranomaistehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin

Kunnan kotouttamisohjelma edistää kotouttamista ja monialaista yhteistyötä. Maahanmuuttajia tuetaan kiinnittymään uuteen yhteiskuntaan maahanmuuton alkuvaiheessa.

Työllisyyspalvelut

Tavoitteena on edistää kuntalaisten työllistymistä sekä löytää yksilökohtaisia ratkaisuja työllistymisen edistämiseksi. Tavoitteena on tukea työllistymistä, erityisesti nuorten aikuisten sekä pitkäaikaistyöttömien mahdollisuuksia löytää heille sopivin palvelu. Tavoitteena on auttaa myös työnantajia löytämään sopivia henkilöitä erilaisiin työntekijätarpeisiin.

Vastuuhenkilö: Maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattori

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015200 Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	120 211	146 086		146 086	54 050	-92 036	37,0
TOIMINTAKULUT	-414 425	-532 865		-532 865	-130 805	402 060	24,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-294 213	-386 779	0	-386 779	-76 756	310 023	19,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 068						
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-296 281	-386 779	0	-386 779	-76 756	310 023	19,8

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
Maahanmuuttopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	192 867	72 336		72 336	33 381	-38 955	46,1
TOIMINTAKULUT	-161 001	-81 978		-81 978	-17 945	64 033	21,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	31 865	-9 642	0	-9 642	15 436	25 078	-160,1

Maahanmuuttopalveluiden TP 2023 luvut sisältyvät sitovalla tasolla hallinnon lukuihin. Tähän taulukkaan laitettu vertailutiedoksi.

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
Työllisyyspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	120 211	73 750		73 750	20 668	-53 082	28,0
TOIMINTAKULUT	-414 425	-450 887	0	-450 887	-112 860	338 027	25,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-294 213	-377 137	0	-377 137	-92 192	284 945	24,4
Poistot ja arvonalentumiset	-2 068						
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-296 281	-377 137	0	-377 137	-92 192	284 945	24,4

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Vahvistaa maahanmuuttajien alkuvaiheen oikea aikaisia palveluita. Vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista.	Lisätä ja vahvistaa kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Oikea aikainen alkukartoitus monialaisessa yhteistyössä palvelutarpeen mukaan.	Kehitetään tai hankitaan järjestelmä, jota käytetään alkukartoituksen/ kotoutumissuunnitelman kirjaamiseen kunnassa. Järjestelmästä saatavien seurantatietojen käyttö.	Asiakastietojärjestelmä hankittu ja käyttö aloitettu. Alkukartoituksia ja kotoutumissuunnitelmia tehty 7 kpl, joista osa monialaisena yhteistyönä sekä HVA:n että TE-toimiston kanssa.
Vähentää Kelan työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen kasvua	Kelan työmarkkinatukilistan poistuneista toimenpiteiden avulla saadut säästöt	Maksettujen summien seuranta vuosittain	Kelan työmarkkinatukilistan säännöllinen seuranta kuukausittain. Käynnistetään

			yhteistyöpalaverit tarvittavien toimien osalta.
Edistää alueen työnantajien työvoimatarpeiden ja työttömien työnhakijoiden kohtaamista	Löydetty työkokeilu- ja työpaikat. Vahvistetaan alueen työnantajien tietoutta hankinnoilla työllistämiseen.	Lukumääräinen seuranta. Kunnan hankinnoissa vähintään yhdessä ehtona työllistäminen v. 2025 mennessä.	Ei ole aloitettu vielä systemaattisesti resursseista johtuen.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi:

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Maailmantilanteen ja -talouden vaikutus työllisyyteen

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Maahanmuuttotyössä korostuu kotoutumislain uudistus (KOTO24) ja siihen liittyvät valmistelutarpeet TE2024-uudistuksen rinnalla. Määrärahat kunnan omaan työllistämistoimintaan on koottu maahanmuutto- ja työllisyyspalveluiden alle. Työllisyysyksikössä on varattu määrärahoja yritysten kesätyöllistämistukeen, kunnan kesätyöllistämiseen sekä palkkatukeen. Palkkatukea koskevaan lakiin tuli muutos 1.7.2023 lain uudistamisen myötä palkkatuen maksimimäärä on palkkakuluista 70 prosenttia. Aiemmin palkkatukea saatiin hakea kaikista palkkauskuluista (ml. lomarahat ja sivukulut). Nyt palkkatukea haetaan vain bruttopalkasta, jolloin valtion palkkatuen osuus todennäköisesti laskee. TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuonna 2025 ja samalla kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvan ja työllisyyden hoitoon liittyvistä kustannuksista aikaistuu ja laajenee. Muutos lisää huomattavasti menoja. TE-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia ja ne tulevat tarkentumaan valmistelun edetessä. Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut ovat osaltaan mukana uudistuksen valmistelussa. Maahanmuuttopalveluiden toimintatuottojen ylittymistä selittää saadut laskennalliset korvaukset kotikunnan saaneista yksityismajoituksessa olleista tilapäistä suojelua saavista ukrainalaisista.

Henkilöstöressurssi on niukka, joten riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön varmistaminen on toiminnan jatkon kannalta tarpeellista. Maailmantilanteen ja -talouden vaikutukset voi heijastua alueen yritysten rekrytointien vähenemisellä tai lomautuksien lisääntymisellä. Hidastuvan talouskasvun vaikutuksena työllisyyden vahvistuminen voi heikentyä. Alkuvuonna työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä on kasvanut vuoden takaiseen verrattuna. Vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen työttömyysaste oli 10,4 %, kun se vuotta aiemmin oli 9 %. Työmarkkinoiden muutokset voivat vaikuttaa työvoiman kysyntään ja tarjontaan eri toimialoilla ja ammattiteissa. Työllisyyspalveluiden on kyettävä tunnistamaan nämä muutokset ja tarjoamaan tarvittavaa tukea ja ohjausta työnhakijoille ja työnantajille.

1.3 Tietohallinto

Palvelusuunnitelma:

Tietohallinnon asiantuntijapalvelut ostetaan Varkauden kaupungilta. Asiantuntijapalvelut kunnan ja kuntakonsernin yhtiöiden käyttämien ohjelmistojen ja laitteiden toiminnasta ja ICT-tukihenkilöpalveluista ja asiantuntijapalveluista. Palvelu sisältää myös tietohallintojohtajan palveluita ja tietosuojavastaavan tehtävät.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015300 Tietohallinto							
TOIMINTATUOTOT	198 722	242 531		242 531	60 633	-181 898	25,0
TOIMINTAKULUT	-219 323	-242 531		-242 531	-50 094	192 437	20,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-20 601	0	0		10 539	10 539	-100,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Servereiltä pilvipalveluksi	Suunnitelman tekeminen	Suunnitelma valmistuu	JJR ympäristön osalta suunnitelma etenee hallitusti. JJR ympäristö irtisanottu päättymään 7/2024 loppuun.
Tietohallinnon varautuminen	Varautumissuunnitelman testaus	Testaus suoritetaan	2-vaiheisen tunnistautumisen käyttöönottoprosentti >56 %. SOC/SIEM tilannekuvapalvelun käyttöönotto 7/2024 mennessä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Suurimmat riskit liittyvät mahdollisiin ennalta arvaamattomiin tietojärjestelmähäiriöihin tai laiterikkoihin. Riskien toteutuessa vikojen korjauksista voi aiheutua kustannuksia laitehankintojen ja asentamiskustannusten muodossa. Ukrainan sodan vuoksi myös kyberturvallisuusriskien todennäköisyys on kasvanut.

Tietoturvapoliittikka on päivitetty käytäntöineen vuoden 2023 aikana. Jatkuvien tiedonkalastelu-uhkien varalta kaksivaiheisen tunnistautumisen käyttöönotto on aloitettu. Tavoitteena on saada kaksivaiheinen tunnistauminen käyttöön jokaiselle kunnan työntekijälle alkuvuoden 2024 aikana. Käyttöönottoprosentti oli yli 50 % ensimmäisen kvartaalin lopussa.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Joroinen, Juva ja Rantasalmi ovat hankkineet yhteishankintana konesalipalveluita MPY:n hallinnoimasta konesalista. Juva sekä Rantasalmi ovat pitkällä yhteisen konesalipalvelun irtautumisessa ja nyt myös Joroinen on irtisanonut JJR ympäristön yhteispalvelut päättymään heinäkuun loppuun 2024. JJR ympäristöstä siirretään CGI:n pilvipalveluihin HR ERP Populus (siirto toteutunut katsauskauden jälkeen Q2/2024) sekä ProEconomica, jonka siirto odotetaan toteutuvan Q2/2024. Lisäksi varhaiskasvatuksen ERP järjestelmä ProConsona korvataan Abilitan Päikky -sovelluksella Q2/2024.

Katsauskauden jälkeen, Q2/2024 alussa on lisäksi aloitettu selvitystyö MPY:n konesalin palvelinten mahdollisesta siirrosta Varkauden kaupungin konesaliin. Siirrolla voisi olla mahdollista saavuttaa synergiaetuja ja kustannussäästöjä. Lisäksi sovittiin Varkauden tietohallintopalvelusopimuksen laajentamisesta SOC/SIEM tilannekuvapalvelulla, mikä lisää tietoturvaa ja näkyvyyttä Joroisten kunnan tietoverkon tapahtumiin. Palvelun avulla on mahdollista havaita tietoturvauhkia ja reagoida niihin nopeasti.

Yleinen ICT-palvelujen ja lisenssien inflaatiotaso on pysytellyt korkeana vuoden 2024 alussa. ICT-kustannusten odotetaan edelleen kasvavan loppuvuoden 2024 aikana. Pahimmillaan kustannusten nousu voi olla kymmeniä prosentteja yksittäisen palvelutuottajan osalta.

1.4 Elinkeinotoimi

Palvelusuunnitelma:

Kunta on hankkinut ostopalvelusopimukseen perustuen kunnassa oleville yrityksille niiden tarpeiden mukaista neuvontaa sekä hanke- ja kehittämisspalveluja Navitas Kehitys Oy:ltä. Kunnalla on ollut käytössä koko kehitysyhtiön palveluverkon palvelut.

Kunnanvirastolla Navitas Kehitys Oy:n sivutoimipisteessä työskennelleen yritysasiantuntijan ja kehitysyhtiön palvelut olivat saatavissa lähipalveluina.

Elinkeinotoimi tuotti yritysneuvonnan lisäksi kuntamarkkinointiin liittyviä palveluja yhdessä kunnan osoittaman 0,25 htv:n resurssin (palvelusihteeri) kanssa.

Yritysten perustamisneuvonta ostettiin toistaiseksi voimassa olevalla yhteistyösopimuksella Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:ltä.

Joroisten kunta osti maaseudun kehittämispalveluja myös SavonLuotsi Leaderilta, minkä kanssa yhteistyötä kehitettiin entisestään. Mm. joka kuukausi SavonLuotsi Leaderilla on ollut läsnäolopäivä Joroisten kunnanvirastolla. Yritysasiantuntija oli aktiivisesti mukana SavonLuotsin verkoston kokouksissa ja tilaisuuksissa.

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja ja Navitas Kehitys Oy

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015400 Elinkeinotoimi							
TOIMINTATUOTOT	150 034	850		850	1 093	243	128,5
TOIMINTAKULUT	-461 714	-351 671		-351 671	-65 578	286 093	18,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-311 680	-350 821	0	-350 821	-64 486	286 335	18,4
Poistot ja arvonalentumiset	-2 937	-2 938		-2 938	-734	2 204	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-314 617	-353 759	0	-353 759	-65 220	288 539	18,4

Perustelut:

1-3 kk toteuma on budjetin mukainen. Navitas Kehitys Oy laskuttaa yritysasiintuntijan ostopalvelut 3 kk peiodeissa, joista ensimmäinen näkyy toteumassa.

Kuntamarkkinointituotteita tilasimme ensimmäisen vuosineljänneksen aikana, mutta toimitukset ja laskutus jää toiselle vuosineljännekselle.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Elinvoimaohjelman toimenpideohjelman tarkentaminen	Elinvoimaohjelman toimenpideohjelman käytännön tavoitteet 2024-2030	Toimenpideohjelma tarkennettu	<p>Aktiivista yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa on tehty aktiivisesti.</p> <p>Tonttimarkkinointiin tullaan panostamaan mm. uuden tonttisivuston myötä. Työ on aloitettu, mutta kesken.</p> <p>Teollisen aurinkopuistojen valmistumista edistetty parhaalla mahdollisella tavalla. Lupa-asiat yms. ovat kolmen suurimman aurinkopuiston osalta olleet valmiina. Puistoprojektien käynnistyminen on odottanut investointipäätöstä, jota ei ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kuitenkaan saatu.</p>

			<p>Odotetaan päätöstä keuhalla 2024.</p> <p>Kotkatharjun markkinointisuunnitelmaa jalkautettu ja suunnitella verkkosivuston uudistusprojekti. Suunnitelmaa on tehty ja tarjouspyynnöt lähetetty. Sisältötyö tullaan pitkälti tekemään omana työnä, jotta saadaan pidettyä kulut kurissa.</p> <p>Keski-Savon kuntien työskentelyä yhteistyössä edistetty entistään ja osallistuttu kuntien yhteisiin elinvoimapolavereihin kunnanjohtajan kanssa.</p> <p>Keski-Savon kuntien yhteisen TE-mallin rakentamista ja suunnittelua on tehty aktiivisessa yhteistyössä Keski-Savon kuntien kesken.</p>
Kotkatharjun alueen matkailun kehittyminen	Bomila Resort Oy:n majoitustoiminnan käynnistäminen ja omistajaohjaus	Majoitusyksiköt käytössä vuoden 2024 aikana	<p>Bomila Resortin projekti on edennyt suunnitellusti kaudella 2024.</p> <p>Maatyöt alueella päätettiin aloittamaan maaliskuussa ja sääolot sallivat maatöiden etenemisen aikataulun mukaisesti.</p> <p>Majoitusyksiköiden toimittajaksi valikoitui Parmaco Oy. Ensimmäiset majoitusyksiköt valmistuvat huhti-toukokuussa, jolloin malleja päästään katsomaan tehtaalte.</p> <p>Projekti etenee kokonaisuudessaan</p>

			aikataulun mukaisesti ja majoitustoiminta on tarkoitus käynnistää juhannuksena 2024.
--	--	--	--

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys. Perustyön lisäksi aikaresurssia on vienyt Navitas Kehityksen kautta tulevat mahdolliset hanketyöt ja muu osallisuus. Markkinointi- ja kehitystyön lisäksi aikaa toivoisi jäävän enemmän yritysten ja yrittäjien tapaamiseen ja heidän toimintojen kehittämiseen.

Elinkeinotoimen osalta merkittäviä taloudellisia riskejä kunnan kannalta ei ole ollut.

Yritysten kannalta elinvoiman lisääntymisen keskeisenä riskinä ovat mm. edelleen nouseva inflaatio, korkea korkotaso sekä työvoimapula erityisosajien osalta. Erityisesti korkotaso on hidastanut yritysten investointikykyä ja -halukkuutta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Elinkeinotoimen henkilöstö- ja aikaresurssin niukkuus on tarkoittanut käytännössä priorisointia. Erityisesti uusiutuvan energian hankkeet ja kuntamarkkinointi on työllistänyt merkittävästi myös elinkeinotoimen rajallista resurssia.

Matkailu

Matkailun kehittämisestä ja edistämisestä vastasi Visit Joroinen ry.

Kunta osallistui Visit Joroinen ry:n perusrahoituksen turvaamiseen. Rahoituksesta on tehty päätös vuosille 2023, 2024 ja 2025. Matkailuun liittyvien erillisten hankkeiden kuntarahoitusosuuksista päätti kunnanhallitus. Kunta toimi matkailutoimintaa edistävänä mahdollistajana tonttien, kaavoituksen ja infran osalta.

Yritysasiantuntija oli Visit Joroinen ry:n hallituksen jäsen.

Kunnan matkailuneuvonnan ja -infon palvelut ovat digitaalisesti saatavilla Liikenneasema Jari-Pekassa sijaitsevassa infopisteessä. Viikkaimpien matkailukausien ajaksi on voitu palkata tarvittaessa opiskelijoita infopisteen oppaiksi.

Kunta oli osakkaana 19 % omistusosuudella Bomila Resort Oy:ssä, joka sai ELY-keskukselta hankerahoitusta majoitusinvestointeihin Kotkatharjun alueelle. Yritysasiantuntija oli Bomila Resort Oy:n hallituksen jäsenenä ja aktiivisesti mukana projektin eri vaiheissa. Maatyöt alueella päästiin aloittamaan maaliskuussa 2024. Säätsuosivat maatöitä ja ne etenivät aikataulun ja toiveiden mukaisesti. Majoitusyksiköt (9 kpl) on tilattu Parmaco Oy:ltä ja ensimmäiset majoitusyksiköt valmistuvat huhti-toukokuussa, jolloin niitä on mahdollista käydä tehtaalla katsomassa. Majoitusyksiköiden on tarkoitus olla valmiina juhannukseksi 2024, jolloin myös Bomila Resort avataan kävijöille. Majoituspalvelulle on avattu viralliset verkkosivut, jotka löytyvät osoitteesta www.bomila.fi

Kuntamarkkinointi

Kunta viesti, markkinoi ja tiedotti sähköisissä kanavissa digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödyntäen. Markkinoinnin tavoitteena on ollut lisätä ja vahvistaa niin kuntalaisten, kuin ulkopaikkakuntalaistenkin myönteistä tietoisuutta ja käsitystä Joroisten kunnasta. Joroisten kunnan sosiaalisen median näkyvyyttä on tietoisesti kasvatettu ja tämä näkyy myös kävijä- ja tykkäysmäärissä.

Elinvoimaohjelman toimenpideohjelman mukaisesti mm. Kotkatharjun markkinointisuunnitelmaa on jalkautettu eteenpäin ja päätetty uudistaa www.kotkatharju.fi -sivusto kokonaan. Tavoitteena saada informatiivinen ja houkutteleva sivusto alueen mahdollisuuksista ja palveluista. Työ on vaiheessa.

Joroisten kunnan tonttimarkkinoinnin kehittämistä on tarkoitus kehittää entistä tehokkaammaksi. Nykyinen jarvisaimaa.fi -sivusto ei ole palvellut toivotulla tavalla ja tavoitteena on keskittää kaikki kunnan tonttimarkkinointi joroinen.fi -sivustolle rakentamalla sinne oma tonttisivusto, mistä löytyy olemassa olevat lomiasunto-, omakotitalo- ja yritystontit. Työ on vaiheessa.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinotoimi toimi aktiivisena tiedonhankkijana ja sen edelleen välittäjänä elinkeinoelämän suuntaan. Yritysasiantuntija teki yritys kohtaista kehittämistyötä työpanoksellaan ja hanketoiminnan avulla. Elinkeinotoimi kanavoi Navitas Yrityspalveluilla olevaa erityisosaamista joroislaisten yritysten käyttöön.

Kunta edisti koulun, yritysten ja oppilaiden välistä yhteistyötä TET-harjoittelun ja Kesäyrittäjyys/Nuori Yrittäjyys -kampanjan avulla. Mm. nuorten työllistymiseen järjestettiin kaksi erillistä tilaisuutta Joroisten koulu-keskuksella. Näissä painoalueet olivat mm. kesätyöllistämisen ja uusien NY- ja 4H-yritysten perustamiseen kannustamisessa. Lisäksi kerrottiin Nuorisoleaderin tukimahdollisuuksista. Aiheet herättivät kiinnostusta kiittävästi. Kesätyöhakemuksia Joroisten kunnan kesätyöpaikkoihin saatiin yli 60 kpl ja uusia nuorten yrittäjien hakemuksia on ollut käsittelyssä 8-9 kpl + 4H:n nuoret yrittäjät 5 kpl. Aiempana vuonna Joroisissa oli 2 kpl NYT-yritystä ja 4 kpl 4H-yrityksiä.

Yritysvierailuja on jatkettu entiseen malliin. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana järjestettiin yksi yritys-vierailupäivä kunnanhallituksen jäsenten, Joroisten Yrittäjien edustajan, maahanmuutto- ja työllisyyskoordinaattorin ja johtoryhmän jäsenten kanssa. Päivän aikana vierailtiin viidessä joroislaisessa yrityksessä.

Elinkeinotoimen hankkeet

Hankkeisiin osallistumisesta päätti kunnanhallitus tai kunnanjohtaja toimivaltansa puitteissa.

Elinkeinotoimen avustukset

Kunnan myöntämät avustukset edellyttivät voimassa olevaa yhteistyösopimusta ja niistä päätti kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai yritysasiintuntija toimivaltansa puitteissa.

Saavutettavuus

Uuden elinvoimaohjelman myötä kunnan veto- ja pitovoimaa on nostettu esiin ”Joroinen – Logistisesti loistava!” -markkinointikärjellä.

Strategista maanhankintaa on suunniteltu VT5-risteysalueilta jo olemassa olevien lisäksi.

1.5 Konsernipalvelut

Palvelusuunnitelma:

Konsernipalvelut tuottavat kunnan koko organisaatiolle kirjanpito-, palkanlaskenta- ja muut laskentatoimen palvelut, oikeudelliset palvelut sekä hallinnollisia isännöintipalveluja. Lisäksi tulosalue hallinnoi kunnan omistamia kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä sekä asuntoja yhteistyössä teknisen toimen ja isännöintipalvelut Iston (ostopalvelu) kanssa.

Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muut- tos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poik- keama	Käyttö %
00015500 Konsernipalvelut							
TOIMINTATUOTOT	326 096	345 557		345 557	90 640	-254 917	26,2
TOIMINTAKULUT	-447 658	-420 772		-420 772	-116 528	304 244	27,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-121 562	-75 215	0	-75 215	-25 888	49 327	34,4
Poistot ja arvonalentumiset	-89 553	-1 139		-1 139	-285	854	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALI- JÄÄMÄ	-211 115	-76 354	0	-76 354	-26 173	50 181	34,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
TE2024-uudistuksen muutostyöt valmistuvat	Valmistellaan kirjanpito ja raportointi toimintavalmiiksi	Kirjanpito ja raportit ovat valmiita 1.1.2025 alkavalle uudistukselle	Seurattu VM:n ja ohjelmatoimittajan tiedotusta muutoksista.
Ohjelmistopäivitykset ja digitaalinen arkistointi ovat käytössä	Ohjelmistojen käyttöönotto-projekteihin osallistuminen	Uudistetut, pilvipalveluina toimivat ohjelmistot ja Dynasty Arkisto ovat käytössä	Projektit ohjelmistojen siirroista pilvipalvelimelle on aloitettu.
Palveluiden tuotantojärjestelmän muutos	Kirjanpidolle ja raportoinnille, palkanlaskennalle, reskontrille ja konsernipalveluille luodaan toiminnot	Toiminnot ovat toiminnassa vuoden loppuun mennessä	Aloitettu kartoittamaan toimintojen tehtäviä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Henkilöstö- ja aikaresurssin riittävyys perustyyöhön ja muutosten läpivientiin sekä poikkeustilanteissa.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Tulosalueen määrärahojen käyttö on toteutunut lähelle tarkastelujakson tavoitetta. Toimintakulujen ylitystä selittää alkuvuoteen kirjautuvat koko vuotta koskevat ohjelmistojen ylläpito- ym. maksut.

TE2024-uudistuksen kunnan kirjanpitoon ja raportointiin liittyvät toimenpiteet jaksottuvat loppuvuoteen. Tarkastelujakson aikana on seurattu uudistukseen liittyviä ohjeistuksia ja kevään aikana on tulossa ainakin VM:n kuulemistilaisuus kunnille talousraportoinnin tietosisällöistä tilikaudelle 2025, tilaisuuteen tullaan osallistumaan mahdollisuuksien mukaan.

Palkanlaskennan ja taloushallinnon ohjelmistot tullaan siirtämään ohjelmistotoimittajamme pilvipalvelimelle vuoden ensimmäisen puolikkaan aikana. Molempien ohjelmistojen osalta projektit ovat käynnistyneet ja toteutuneet sovittujen aikataulujen mukaisesti. Arkistoinnin osalta toimenpiteitä ei ole vielä aloitettu. Palveluiden tuotantojärjestelmien muutos tullaan toteuttamaan, kun yksikön henkilöstöresurssia on saatu täydennettyä ja tehtävien kartoitus tehtyä.

Aiempien vuosien tavoin henkilöstöresurssin niukkuutta koskeva riski realisoitui merkittävänä ylitöinä kirjanpito- ja laskentapalveluissa. Edellisiin vuosiin verrattuna sekä henkilöstöresurssia että tilinpäätöksen valmistelu-aikaa oli hieman vähemmän. Tilinpäätöksen valmistelu muiden ajanjakson töiden ohessa aiheuttaa vuosittain merkittävän työpaineen, minkä vuoksi taloushallinnon asiantuntijalle annettiin ylityömääräys. Talous- ja hallintojohtajan irtisanouduttua virastaan helmikuussa, päätti kunnanhallitus yleishallinnon toimialan organisaatiomuutoksista, jotka koskivat myös konsernipalveluiden tulosaluetta. Taloushallinnon asiantuntijan tehtävä muuttuu taluspäällikön tehtäväksi ja jatkossa taluspäällikkö johtaa konsernipalveluiden tulosaluetta. Organisaatiomuutos sisälsi myös rekrytointiluvan laskentasihteerin tehtävään kirjanpito- ja laskentapalveluihin. Maaliskuussa taloussihteerin irtisanoutui tehtävästään ja näin ollen hän ei tule palaamaan enää töihin opintovapaaltaan. Tulosalueen henkilöstömäärä tulee näiden muutosten jälkeen olemaan 0,5 htv suunniteltua pienempi ja sen vaikutukset tulee ottaa huomioon tulosityksikön toiminnassa.

1.6 Maaseutuhallinto

Palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto hoitaa maaseutuhallinnon tehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Vastuhenkilö: Maaseutupäällikkö

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00015600 Maaseutuhallinto							
TOIMINTAKULUT	-39 978	-41 130		-41 130	-9 424	31 706	22,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39 978	-41 130	0	-41 130	-9 424	31 706	22,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Vakiinnutetaan uuden ohjelmakauden täysin sähköinen asiointitapa osaksi viljelijöiden asiointikäytäntöjä.	Vuonna 2023 aloitettua perehdytystä ja ohjausta jatketaan. Sähköisen asioinnin neuvontaan on nimetty maaseutupäällikkö.	Koulutuksia alueellisen suunnitelman mukaisesti tammikuussa (syysilmotus, eläintuet) sekä keväällä (peltotuet). Tiedotusta sähköpostitse ja sosiaalisessa mediassa.	P-Savon syysilmoitus-koulutus 15.1. ja eläintuotokoulutus koko alueelle Teamisilla 17.1. E-Savon yt-alueiden järjestämä kyseilytunti edellä mainituista Teamisilla 19.1. Kaikki koulutusmateriaali ja kysymys-vastaus-palsta on saatavilla maaseutu.fi-sivulla.
Viljelijöitä kannustetaan hyödyntämään uudenlaista vuoropuhelun mahdollisuutta hallinnon ja viljelijöiden kesken.	Vipu-mobiilin käytön neuvontaa jatketaan (maaseutupäällikkö). Uuden ohjelmakauden aiempaa joustavammasta muutosmahdollisuudesta tiedotetaan kasvukaudella 2024.	Vipu-mobiilin käytön tarvetta ennakoidaan tiedotuksella (kasvuston kuvaus mahdollista myöhempää tarvetta varten). Ruokaviraston tiedotteet + oma täydentävä sähköposti-/Facebook tiedotus kpl.	Ruokavirasto on tiedottanut Vipu-mobiilin peltolohkojen ennakoivasta kuvaamisesta viljelijä uutiskirjeessä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Viljelijätukihallinnossa ja viljelijätukien ehdoissa tapahtui vuonna 2023 merkittäviä muutoksia. Näistä muutoksista tiedottamista ja neuvontaa on tärkeää jatkaa tehostetusti myös vuonna 2024. Yleinen kustannustason nousu näkyy maataloushallinnon kustannuksissa. Nousua on pyritty kompensoimaan henkilöstöä vähentämällä eli Mikkelistä ostettavaa henkilötyötä vähennettiin vuonna 2024 0,4 henkilötyövuodesta 0,2 henkilötyövuoteen. Ostopalvelun muutos näyttäisi tarkasteluajalla 1-3 kk onnistuneelta, koska nyt ostopalvelua saadaan henkilöltä, joka muutenkin työskentelee kokoaikaisesti maataloushallinnossa.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vuoden 2023 alusta noudatettavat uudet tukiehdot vaativat henkilöstöltä paljon kouluttautumista sekä suurta panostusta myös viljelijöiden kouluttamiseen. Vuonna 2024 asioiden oletetaan olevan jo ainakin osittain tuttuja, jolloin tavoitteena on vakiinnuttaa ja vahvistaa vuonna 2023 käyttöön otettuja uusia toimintatapoja. Maaseutuhallinnon päätavoitteena on tukea maatalojen elinvoimaa tarjoamalla ennakoitavan tulonmuodostuskanavan tukien kautta.

2. SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen tulosalueet ovat sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, hyvinvointi, kirjasto ja vapaa sivistystyö.

Sivistystoimen toimialaa johtaa sivistysjohtaja.

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030010 SIVISTYSTOIMI							
TOIMINTATUOTOT	730 068	464 149		464 149	73 072	-391 077	15,7
TOIMINTAKULUT	-9 787 593	-9 963 402		-9 963 402	-2 498 229	7 465 173	25,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 057 525	-9 499 253	0	-9 499 253	-2 425 157	7 074 096	25,5
Poistot ja arvonalentumiset	-13 782	-11 647		-11 647	-3 623	8 024	31,1
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-9 071 307	-9 510 900	0	-9 510 900	-2 428 780	7 082 120	25,5

Perustelut:

Sivistystoimen organisaatio on rakennettu vastaamaan hyvinvointi- ja sivistyskunnan vaateisiin. Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta järjestetään ja kehitetään oppimisen, kasvamisen ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Vapaata sivistystyötä, kirjastotoimea ja hyvinvointitoimea järjestetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta.

Talous

Kokonaisuudessaan sivistyksen toimiala on lähes tasapainoisessa taloustilanteessa.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat tällä erää tasapainossa. Odotettavissa olevat palkankorotukset ja lomarahat sekä erilaiset ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen tapahtuvat maksatukset tulevat näillä näkymin muuttamaan tilannetta vuoden kuluessa heikommaksi.

Toiminnantuotot

Toiminnantuotot ovat laskeneet pysyvästi, syynä ovat esimerkiksi vähentyneet valtion erityisavustukset ja varhaiskasvatusmaksujen maksuperusteiden muuttuminen.

2.1 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä hyvien edellytysten luominen tehtävien hoitamiseen.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030100 Sivistystoimen hallinto							
TOIMINTATUOTOT	330	350		350		-350	
TOIMINTAKULUT	-193 330	-187 228		-187 228	-49 714	137 514	26,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-193 000	-186 878	0	-186 878	-49 714	137 164	26,6

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Edistetään henkilöstön työhyvinvointia yksikkökohtaisilla työhyvinvointisuunnitelmissä sekä huomioidaan henkilöstön osaamisen kehittyminen vastuualueiden koulutussuunnitelmissa.	Yksiköiden työhyvinvointisuunnitelmat käydään läpi ja yksiköissä toteutetaan	Sairauspoissaolomäärä. Työhyvinvointikyselyn tulokset.	Sairauspoissaolomäärä on pysynyt jokseenkin vakaana, työhyvinvointikysely toteutetaan loppuvuonna.

	työhyvinvointikyselyt syksyn 2024 aikana, minkä lisäksi vastualueiden koulutussuunnitelmat päivitetään.		
Varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadukas lapsen ja nuoren kasvu- ja koulupolku.	Tarkastellaan mm. kasvu- ja koulupolun nivelvaiheita, joiden toimintamallit käydään läpi ja päivitetään tarvittaessa.	Seurataan nivelvaiheiden onnistumista ja tarpeen mukaan nivelvaihemallia muokataan.	Nivelvaiheiden tarkasteluun valmistaudutaan toukokuussa.
Kuntalaisten palvelut tuotetaan erikäisille lähellä ja laadukkaasti	Vastuualueilla tunnetaan kuntalaisten näkökulmasta tehdyt laadukkaan palvelun määritelmät. Palveluja pyritään toteuttamaan määritelmän mukaisesti.	Vastuualueittain sopivissa kohdin tehdyt kyselyt.	Kirjastolla on meillä kuntalaiskysely.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talousarviovuotta 2024 saattaa haastaa monihäiriötilanne. Siihen voi sisältyä kansainvälisen tilanteen muutoksista aiheutuvia elementtejä, jotka voivat edellyttää esimerkiksi valmistavan opetuksen järjestäminen uudelleen sekä varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys. Taloudellisesta näkökulmasta riskejä voivat olla valmistavan opetuksen tarve, varhaiskasvatuspaikkojen ja tilojen tarpeen kasvu, henkilöstön kuormittuminen monihäiriötilanteen ja yleisen työnkuormittavuuden vuoksi sekä useiden palveluiden järjestäminen yksittäisten työntekijöiden voimin.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Sivistystoimen tehtäviin ovat vaikuttaneet usean vuoden ajan erilaiset häiriötilanteet. Sivistystoimen palvelut tuotetaan kevyellä hallinnolla. Osa yksiköistä toimii yhden tai kahden työntekijän voimin. Tämä on selkeä riski palveluiden tuottamisessa.

Työhyvinvointisuunnitelmat ja koulutussuunnitelmat käydään läpi ja päivitetään perustuen yksiköistä nousseisiin tarpeisiin.

Tällä erää riskit eivät ole toteutuneet.

2.2 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa, perhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä perheohjaus. Lisäksi

varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki. Varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelma vuosille 2024-2028 on hyväksytty kunnanvaltuustossa syyskaudella 2023.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030501 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	276 896	100 450		100 450	39 274	-61 176	39,1
TOIMINTAKULUT	-2 951 604	-2 722 138		-2 722 138	-737 757	1 984 381	27,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 674 708	-2 621 688	0	-2 621 688	-698 483	1 923 205	26,6

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
<p>Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on kehittänyt varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin.</p> <p>Joroisten varhaiskasvatuksessa suoritetaan Valssin avulla kaksi ydinprosessin arviointi kokonaisuutta vuoden 2024 aikana toinen keväällä ja toinen syksyllä. Arvioitavat teemat valitaan yhdessä henkilöstön kanssa.</p>	Arviointi suoritetaan Valssi laadunarviointijärjestelmällä	Kaksi ydinprosessin arviointikokonaisuutta on suoritettu vuoden 2024 aikana.	Tavoite ei ole toteutunut. Valssia ei voitu ottaa käyttöön suunnitellusti, henkilötietojen Populuksesta Vardaan siirtymisessä ilmenneen ongelman vuoksi. Valssin käyttöönotto siirtyy syksyyn 2024.
<p>Varhaiskasvatuksessa lähihoitajilla on lääkehoitokoulutus, joka on päivitettävä 3-5-vuoden välein (yhteinen linjaus PSHVA)</p> <p>Joroisten varhaiskasvatuksessa lääkehoitoluvat ja lääkehoitosuunnitelma päivitetään PSHVA:een linjauksen mukaisesti.</p>	Mini-LAS-kurssi	Lähihoitajan koulutuksella olevien varhaiskasvatuksen lastenhoitajien lääkehoitoluvat on päivitetty.	Lähihoitaja-koulutuksen käyneet varhaiskasvatuksen lastenhoitajat ovat saaneet kurssimateriaalin opiskeltavaksi. Lääkehoitotentit on sovittu pidettäväksi huhtikuussa.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle ovat henkilöstön vaihtuvuus, lasten ja perheiden lisääntyneen tuen tarve, pätevien sijaisten heikko saatavuus, turvallisten ja terveellisten varhaiskasvatustilojen puute sekä yllättävät nopealla aikataululla tapahtuvat muutokset lasten määrässä niin valitsevan maailmantilanteen kuin työperäisen maahanmuuton vuoksi. Perheiden kulttuurin ja työelämän muutoksista johtuen kesäaikaan on aiempaa enemmän lapsia varhaiskasvatuksessa: kaikki lapset eivät lomaile yhdessä huoltajien kanssa ja toisaalta kaikilla huoltajilla ei ole tai on vain vähän lomaa kesäaikaan.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Laadullisiin tavoitteisiin pääseminen edellyttää joka yksikössä pysyvää, varhaiskasvatussuunnitelman sisäistäntä henkilöstöä, jolla on aikaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida toimintaa yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa. Yhdessä varhaiskasvatusryhmässä saa olla korkeintaan kolmea kasvattajaa vastaava määrä lapsia. Jos päiväkodissa on yksi tai useampia erityisen tai tehostetun tuen tarpeessa olevia lapsia, on tämä otettava huomioon joko lasten tai henkilökunnan lukumäärässä. Suhdeluvusta ei saa poiketa edes henkilöstön äkillisissä ja yllättävissä poissaolotilanteissa (1.8.2021). Kunnassa on varmistuttava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt.

Varhaiskasvatuspaikkoja perhepäivähoidossa (ml. ryhmäperhepäiväkoti) on 20. Vuorohoitoa järjestetään omana toimintana tarpeen mukaan joko Kuvansin päiväkodissa tai kirkonkylällä Päiväkoti Pyrrissä. Mikäli vuorohoidon tarvetta on sekä kirkonkylällä että Kuvansissa niin, että yksi työntekijä riittää, vuorohoito toteutetaan Kuvansissa. Yöhoitoa ostetaan mahdollisuuksien mukaan Varkauden kaupungilta.

Heinävesi, Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki ja Varkaus muodostavat yhteisen varhaiskasvatuksen palvelualueen siten, että edellä mainittujen kuntien asiakasperheet voivat hakea varhaiskasvatuspalveluja joustavasti kuntarajoista riippumatta. Varhaiskasvatuspaikkoja ostetaan/myydään tarvittaessa myös muilta /muille lähikunnille.

2.3 Perusopetus

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tulosalueeseen sisältyvät erityisopetus ja ostettu erityisopetus, APIP-toiminta, valmistava opetus ja perusopetuksen hankkeet.

Erityisopetus ja ostettu erityisopetus

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Joroisten kunnassa toimii viisi erityisopettajaa, joiden lisäksi yhtenäiskoulussa toimii määräaikaisesti lukuvuoden 2023-2024 yksi laaja-alainen erityisopettaja. Kolme heistä toimii lukuvuonna 2024–2025 erityisluokanopettajina ja kaksi laaja-alaisena erityisopettajana. Viisi erityisopettajaa toimii yhtenäiskoulussa ja yksi Kuvansissa. Lisäksi osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa hyvinvointialueelta.

APIP-toiminta

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

Perusopetuksen hankkeet

Perusopetuksen hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Joroinen on saanut valtion erityisavustusta seuraaviin hankkeisiin: Kerhotoiminta, Lukeva tulevaisuus -hanke lukutaidon- ja lukemisen kulttuurin kehittämiseen ja näiden lisäksi perusopetuksen hankkeena jatkaa kestävän kehityksen hanke "Ympäristöagentit 2030".

Vastuuhenkilöt: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori, vastuuopettaja ja Kuvansin koulunjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muut- tos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031050 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	282 408	202 473		202 473	17 468	-185 005	8,6
TOIMINTAKULUT	-4 839 950	-4 879 221		-4 879 221	-1 218 085	3 661 136	25,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 557 541	-4 676 748	0	-4 676 748	-1 200 617	3 476 131	25,7
Poistot ja arvonalentumiset	-10 189	-10 189		-10 189	-2 547	7 642	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALI- JÄÄMÄ	-4 567 730	-4 686 937	0	-4 686 937	-1 203 164	3 483 773	25,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Lukemisen ja lukukulttuurin arviointi ja kehittäminen	Hankkeen toimintasuunnitelman toteuttaminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa.	Hankkeessa toteutetut toimet. Lukuvuosiarviointi sekä lukuvuoden aikana tehtävät kyselyt.	Toteutunut suunnitellusti ja lisäksi hanke on saanut paljon myönteistä palautetta.
Koulupolun nivelvaiheiden arviointi ja kehittäminen	Yhteistyö esikoulun- ja alkuopetuksen välillä, sekä toisen asteen oppilaitosten kanssa. Suunnittelu ja tiedonvaihto.	Opetussuunnitelmaan kirjatut uudet toimintatavat.	Tiedonvaihtoa toteutettu.
Kouluyhteisön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen.	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Oppilaiden osallistaminen tapahtumien järjestelyissä. Kartoitetaan oppilaiden toiveita kyselyn avulla. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää työhyvinvointia lisääviä tapahtumia.	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä oppilaskyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet. Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palaverissa.	Yhteisiä retkiä, tapahtumia ja toimintapäiviä on toteutettu suunnitelmallisesti. Tyhy-toiminta on ollut suunnitelmallista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Henkilöstön jaksaminen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Perusopetuksen talousarviossa on huomioitu Joroisten kunnan perus- ja lukio-opetuksen järjestämissuunnitelma vuosille 2020–2025. Talousarviovuonna opetusryhmiä suunniteltiin yhdistettävän Kuvansin koulussa, mutta oppilasmäärän takia yhdistämistä ei toteuteta lukuvuodeksi 2024-2025. Tällä erää riskit eivät ole toteutuneet.

2.4 Lukio

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lukio järjestää yrittäjäkasvatusta ja tarjoaa urheilulinjoja.

Vastuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja vastuuopettaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muut- tos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032000 Lukio							
TOIMINTATUOTOT	50 759	71 850		71 850	10 072	-61 778	14,0
TOIMINTAKULUT	-870 171	-953 831		-953 831	-240 339	713 492	25,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-819 412	-881 981	0	-881 981	-230 267	651 714	26,1

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Lukion näkyvyyden kasvattaminen	Tuotetaan materiaalia paikallislehtiin, sosiaalisiin medioihin ja kanaviin. Pyritään tekemään paremmin lukion toimintaa näkyväksi myös yhtenäiskoulun puolella ja erilaisissa tapahtumissa	Esimerkiksi toteutetut tapahtumat, erilaiset artikkelit yms. paikallisissa julkaisuissa. Sosiaalisen median mittaaminen/ tavoitettavuus.	Ensimmäisten kuukausien aikana opiskelijoiden ja henkilöstön ansiosta lukio on saanut näkyvyyttä sekä somessa että paikallisessa lehdessä
Yhteisöllisyyden lisääminen	Toteutetaan yhdessä oppilaskunnan ja opettajien kanssa erilaisia tapahtumia ja tarvittaessa koulutusta, joiden avulla parannetaan yhteisöllisyyttä	Opiskelijakunnan hallitus ottaa aktiivisempaa roolia suhteessa opiskelijakuntaan ja heiltä tulleita ehdotuksia esitellään säännöllisesti opettajille kokouksissa. Toteutuneet tapahtumat.	Lukiossa on järjestetty sisäisiä tapahtumia, esim. lentopallo- ja salibandyturnauksia henkilöstön ja opiskelijoiden välillä. Opiskelijat ovat aloittaneet suunnittelemaan opiskelijakunnan huoneen sisustamista.
Henkilöstön jaksamisen kehittäminen.	Tarjotaan opettajille ja muulle henkilökunnalle tukea ja tyhyilyä. Mahdollisuuksien mukaan pyritään jakamaan iso ensimmäinen vuosikurssi.	Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palaverissa.	Ryhmiä on saatu jaettua. Tyhytapahtumia on ollut tasaisesti tarjolla. Erityisenä tapahtumana Saurarekan vierailu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama epävakaa maailmatilanne sekä siitä aiheutuvat valtakunnalliset ja globaalit vaikutukset. Henkilöstön jaksaminen.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Yrittäjyyskasvatuksen osalta jatketaan yhteistyötä XAMK:n kanssa samalla toteutetaan korkeakoulu yhteistyön vaatimuksia, Oman Osuuskunnan sekä paikallisen yrittäjäjärjestön sekä yrittäjien kanssa. Uuden lukion opintosuunnitelman myötä toimintaa kehitetään yrittäjyyskasvatussuunnitelman mukaisesti. Yrittäjyys on jatkossa toinen lukion painopistealueista

Kansainvälisyyden painottaminen yhdessä yrittäjyyden kanssa tuo opiskelijoille hyviä valmiuksia tulevaisuuden haasteisiin.

Lukiossa aloitti yhteensä 36 uutta opiskelijaa, joista kahdeksan on Finest Futuren kautta saapuneita, ja kuusi muuten Joroisiin muuttanutta kv-opiskelijaa. Ryhmän suuri koko ja useat kv-opiskelijat tarjoavat mahdollisuuksia. Yhteisöllisyyden kannalta on iso haaste saada ryhmän yhteishenki toimivaksi. Tulevaisuutta ajatellen pitäisi tietää kuinka paljon kv-opiskelijoita olemme valmiita ottamaan vastaan. Lukioon haki tänä vuonna enemmän kansainvälisiä opiskelijoita, kuin pystyimme ottamaan vastaan. Jo nykyisellä 10 opiskelijan vuositahdilla heitä on parin vuoden päästä kunnassa n. 40, ja heille pitää järjestää S2 opetusta sekä asunnot. Talousarvion valmisteluohjeessa lukiolle määritelty 20 000 euron nettomenojen pienentyminen ei ole mahdollinen opiskelijamäärän nopean kasvamisen takia.

Riskit eivät ole toteutuneet, henkilöstö on jaksanut hyvin. Ensi vuodelle saatiin jo nyt positiivinen startti, koska ensisijaisia hakijoita oli 28, joista suurin osa omasta peruskoulusta.

2.5 Kirjasto

Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa sekä osallistumaan savolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä savolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista ja kunnan strategia ja niiden mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034000 Kirjasto							
TOIMINTATUOTOT	5 615	3 772		3 772	671	-3 101	17,8
TOIMINTAKULUT	-326 793	-328 836		-328 836	-93 393	235 443	28,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-321 178	-325 064	0	-325 064	-92 722	232 342	28,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-321 178	-325 064	0	-325 064	-92 722	232 342	28,5

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Kulttuuritapahtumat ja muut tapahtumat lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa sekä kehitetään edelleen omatoimisen toiminnan malleja.	Kirjastossa järjestettävien tapahtumien määrä. Osallistujien määrä.	Yhteensä 9 tapahtumaa, joissa oli ollut 211 osallistujaa.
Asukkaiden monipuolisen lukutaidon tukeminen. Monipuolinen lukutaito on keskeinen edellytys aktiivisen kansalaisuuden toteutumiselle.	Kirjasto opastaa tieto- ja viestintäteknologian käytössä. Henkilöstö osaamisen ylläpitäminen.	Digituen asiakaskäyntien määrä.	Yhteensä 21 asiakaskäyntiä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Kirjaston asiakaspalveluaika on haavoittuvainen nykyisellä henkilöstömäärällä.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Yhden henkilön yllättävä työloma saattaa lyhentää asiakaspalveluaikaa huomattavasti. Henkilöstön työaika ei saata riittää osaamisen ylläpitoon tarvittaviin koulutuksiin. Tällä erää riskit eivät ole toteutuneet.

2.6 Vapaa sivistystyö

Palvelusuunnitelma:

Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto), taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä (musiikkiopisto ja tanssikoulu sekä niiden varhaisiän opinnot) ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä (tanssikoulu, kuvataidekoulu, käsityökoulu ja taideleikkikoulu).

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-alue on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035000 Vapaa sivistystyö							
TOIMINTAKULUT	-91 606	-105 949		-105 949	0	105 949	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-91 606	-105 949	0	-105 949	0	105 949	

1–3 kk laskut kirjautuivat huhtikuulle, näkyvät raportoinnissa 1–6 kk.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Asiakastyytyväisyys säilyy edellisen vuoden tasolla	Kohdennetut asiakastyytyväisyyskyselyt, analysointi ja toimenpiteet	Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset	Asiakastyytyväisyyskyselyt tehtiin helmikuussa. Kurssiarvioinnin keskiarvo oli 4,5 (asteikolla 1–5), arviointi oli 0,7 % parempi kuin edellisessä kyselyssä. Suurimmat vaikutukset kurssille osallistumisesta on ollut: <ol style="list-style-type: none"> 1. Opin uusia taitoja 2. Olen tutustunut uusiin ihmisiin 3. Parantanut mieleni. 98 % suosittelisi kurssia muille ja 91 % osallistuisi kurssille ensikin lukuvuonna. 71 % vastaajista sai tiedon kurssista opinto-ohjelmasta (4 % enemmän kuin edellisessä kyselyssä). Taiteen perusopetuksen kyselyä uudistettiin ja tehtiin kohdennetut kyselyt. Käyn tunneilla mielelläni, antoi kiitettävän arvosanan 84 % ja olen tyytyväinen opetukseen, antoi kiitettävän arvosanan 79 % vastaajista.
Osallistujien määrä nousee 5 %	Veto- ja pitovoiman kasvattaminen osallisuutta lisäämällä	Joroislaisten osallistujien lukumäärä	1.1.–31.3. osallistujia on ollut 580. Viime vuonna vastaavaan aikaan oli 535. Osallistujien määrä on noussut 8 %

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Valtioneuvoston aikomat 15 %:n leikkaukset vuodelle 2024 vapaan sivistystyön valtionosuuksiin.

Osaavan henkilöstön rekrytointi.

Yleisen kustannustason nousu voi rajoittaa osallistumisen määrää.

Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksessa osallistujien määrä voi alentua yleisen kustannustason noususta sekä kunnan ikärakenteen muutoksesta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Hyvä asiakastyytyväisyys kertoo siitä, että kuntalaiset käyttävät Soisalo-opiston tarjoamia palveluja ja ovat niihin tyytyväisiä. Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit aiheuttavat painetta siihen, että asiakastyytyväisyys pysyy vähintään nykyisellä tasolla. Muutoin on vaarana, että asiakkaat eivät käytä palveluitamme.

Opisto haluaa kohdentaa kyselyitä nykyistä paremmin, analysoida tulokset ja valita kehittämiskohteet, tehdä kohteille toteuttamissuunnitelma ja seurata niiden vaikutuksia. Tuloksista ja kehittämiskohteista kerrotaan myös asiakkaille, jolloin he kokevat, että kyselyyn vastaamisella on merkitystä. Tämä lisää heidän osallisuuden kokemustaan.

Opetustunnin kustannus nousee jatkuvasti. Tästä syystä osallistujien määrän nousu on tärkeää. Silloin opetustunnin järjestämisen kustannuksia katetaan nykyistä enemmän maksutuotoilla. Tämä puolestaan vähentää paineita korottaa kurssimaksuja tai kunnan tuntihintaa.

Keskeisten toiminnallisten ja taloudellisten riskien toteutuminen:

Valtioneuvosto teki 13,7 % leikkauksen vuoden 2024 vapaan sivistystyön valtionosuuksiin. Soisalo-opistossa vuoden 2024 vapaan sivistystyön tuntimäärää vähennettiin 6 %. Vapaasta sivistystyöstä vähentynyt tuntimäärä on Joroisten alueella siirretty erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuun taiteen laajaan perusopetukseen, jonka järjestämiseen Joroisten kunnan alueella saatiin OKM:ltä järjestämislupa 1.1.2024 alkaen. Tämä on edistänyt taiteen perusopetuksen saavutettavuutta vuodenvaihteen alusta. Joroislaisten taiteen perusopetuksen harrastajamäärä on kasvanut.

Vapaassa sivistystyössä asiakastyytyväisyys on säilynyt edellisen vuoden tasolla, ja osallistujien määrä on noussut viime vuoteen verrattuna, joten riskit eivät niiltä osin ole toteutuneet.

2.7 Hyvinvointi

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntatoimen, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan, kulttuuritoimen ja museon. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Nuorten työpaja siirtyi 1.1.2023 työllisyysyksiköstä nuorisotoimeen ja ehkäisevä päihdetyö sosiaalitoimesta sivistystoimeen. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat kunnassa toimivat järjestöt ja kylät.

Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluja.

Joroisten hyvinvointikertomus ja –suunnitelma linjaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisestä vuosille 2021–2025 kokoamalla yhteen kunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkikuntiin ja linjaa hyvinvointivajeista HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021–2025:

- Päihteiden käytön ehkäisy
- Turvallisuuden vahvistaminen
- Terveellisten elämäntapojen edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, HYTE-kerroin.

Talousarviovalmistelun yhteydessä teknisestä toimesta on tulevalle vuodelle siirretty sivistystoimeen liikunta- paikkojen hoitamiseen ja liikuntavälineistön hankintaan kuuluvia varoja yhteensä 245 839 euroa lautakunnan talousarviokäsittelyn jälkeen.

Vastuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035500 Hyvinvointi							
TOIMINTATUOTOT	114 060	85 254		85 254	5 586	-79 668	6,6
TOIMINTAKULUT	-514 140	-786 199		-786 199	-158 942	627 257	20,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-400 080	-700 945	0	-700 945	-153 355	547 590	21,9

Poistot ja arvonalentumiset	-3 593	-1 458		-1 458	-1 076	382	73,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-403 673	-702 403	0	-702 403	-154 431	547 972	22,0

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Liikuntapalvelut tukevat ja lisäävät kunta-laisten hyvinvointia ja toimintakykyä.	Järjestetään liikunta-aiheisia tapahtumia sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde- ja ikäryhmät huomioon ottaen. Annetaan liikuntaneuvontaa ja tuetaan kolmannen sektorin tuottamia harrastusmahdollisuuksia.	Ohjattujen ryhmien ja osallistujien määrä. Tapahtumiin osallistuvien määrä. Myönnettyjen avustusten määrä.	Ohjattuja liikuntaryhmiä ajalla 1.1.–29.3. oli 11 kpl ja viikoittaisia osallistujia 110–130. Lisäksi oli KunnonStartti-ryhmä yhteistyössä Tanhuvaaran Urheilupuiston kanssa. Ensimmäiset ohjatut lähtötapaamiskerrat olivat 20.2. ja 13.3., kummallakin tapaamiskerralla osallistujia oli 8 kpl. La 24.2. järjestettyyn Laturetkeen osallistui arviolta 80–90 hiihtäjää. Avustuksia myönnettiin kuudelle hakijalle.
Nuorisopalvelut tukevat ja lisäävät nuorten hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia.	Nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita ja tilatoimintaa lähipalveluna. Toimintaa järjestetään myös alakouluikäisille. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa jokaisen nuoren, joka hänelle on ilmoitettu. Nuorten työpaja auttaa pajalla olevia nuoria löytämään kunkin elämäntilanteeseen sopivan ratkaisun yksilöllisen ohjauksen avulla. Ehkäisevää päihdetyötä (EPT) tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa ja ollaan mukana myös alueellisessa PAKKA-toimintamallissa.	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoiminta. PARent-tilastointijärjestelmä. PARty-tilastointijärjestelmä.	Nuorisopalvelujen matalan kynnyksen toiminta on toteutunut tavoitteiden mukaisesti: - junnunuokkarit joka tiistai - toiminnallinen perjantai joka kuukausi -tilatoiminta ollut päivittäistä, ei keskeytyksiä. Etsivässä nuorisotyössä oli 33 asiakasta, joista 16 aktiivista ja nuorten työpajalla 11 nuorta.
Kulttuuripalvelut tukevat ja lisäävät kunta-laisten hyvinvointia.	Järjestetään kulttuuri-toimintaa (Veteraanipäivän tapahtumat, Hilpeä Hämärä, Itsenäisyysjuhla ja muut tapahtumat). Ylläpidetään kulttuuriperintöä (varhaiskasvatuksen museopäivät, tonttupolku ja muut museon tapahtumat) ja kehitetään kyliä (kylien avustukset).	Kulttuuri-toiminta. Museon toiminta. Kylien toiminta.	Alkuvuonna ei vielä kulttuuritapahtumia ja museon toiminta keskitetään kesään. Kylien kehittämisavustusta haakenut neljä taho.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä päihdetyö siirtyivät sivistystoimen alle, jolloin riskinä voi olla se, että kunnalla ei ole riittävästi resursseja toteuttaa toimintaa. Joroisten työpajalle on myönnetty valtionapukelpoisuus 1.11.2021 lukien, mutta uuden toiminnan myötä valtionapukelpoisuus on arvioitu uudelleen. Haasteena saattaa olla myös käyttöön sopimaton toimitila (nuorten työpaja). Tällä erää riskit eivät ole toteutuneet.

3. TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen tulosalueet ovat teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu, kuntatekniikka, kiinteistö- ja ruokapalvelut, maa- ja metsätilat, rakennusvalvonta, teknisen toimen projektit ja vesihuoltolaitos.

Teknisen toimen toimialaa johtaa tekninen johtaja.

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042010 TEKNINEN TOIMI							
TOIMINTATUOTOT	4 868 357	4 857 094		4 857 094	1 327 672	-3 529 422	27,3
TOIMINTAKULUT	-5 012 573	-4 669 023		-4 669 023	-1 275 367	3 393 656	27,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-144 217	188 071	0	188 071	52 305	-135 766	27,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 709 968	-995 687		-995 687	-240 966	754 721	24,2
TILIKAUDEN TULOS	-1 854 185	-807 616	0	-807 616	-188 661	618 955	23,4
Varausten ja rahastojen muutos	29 471				7 368	7 368	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 824 713	-807 616	0	-807 616	-181 293	626 323	22,4

Perustelut:

Teknisen toimen toimintakuluista suurin osa muodostuu kiinteistöjen ja liikenneväylien ylläpidosta. Näin ollen talviaikaiset toimintakulut ovat tavanomaisesti jaksoilla 1-3 kk ja 10-12 kk keskimääräistä suurempia. Tänä vuonna kokonaisuus näyttää kuitenkin siltä, että sekä tulot että menot ovat tasapainossa ja toteuma on vain 2,3 % yli neljänneksen. Tähän vaikuttanee se, että sähköenergian hinta laski vuoden alusta Sansian kilpailuttaman sähkösopimuksen myötä ja toisaalta se, ettei kaikkia talvihoitoon liittyviä kustannuksia ole vielä urakoitsijoiden toimesta laskutettu.

Talous

Teknisen toimen kokonaisuus on toteutunut hyvin talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat toteutuneet odotetusti tai jopa sen alle.

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat toteutuneet odotetusti. Puukauppatulot tulevat ylittämään talousarvion mm. kunnan omistamalla Pasalanalus-tilalla tehtyjen Järvilinjan rakentamisen hakkuiden vuoksi.

3.1 Teknisen toimen hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun alle sijoittuu useita eri palveluyksiköitä. Näitä ovat tekninen hallinto, yhdyskuntasuunnittelu, haja-asutusalueen vesihuolto, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto.

Tekninen hallinto

Tekniseen hallintoon sisältyvät teknisen lautakunnan toiminta sekä toimialajohto. Tekninen lautakunta käyttää hallintosäännön mukaista ratkaisovaltaa palvelusuunnitelman toteuttamiseksi. Toimialahallinto johtaa, koordinoi ja kehittää teknistä toimialaa sekä tuottaa tietoa ja ratkaisumalleja päätöksentekoon.

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun tehtävänä on luoda maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Yhdyskuntasuunnittelun keskeiset menetelmät ovat yleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä muiden maankäyttöä palvelevien suunnitelmien laatiminen.

Haja-asutusalueen vesihuolto

Joroisten kunnan vesihuoltolaitoksen pumppaamaa käyttövetä toimitetaan lähes koko kunnan alueelle. Vedensjakelusta taajamien ulkopuolella huolehtivat vesiosuuskunnat. Kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole viemäriverkostoa haja-asutusalueella. Kunta voi tukea vesiosuuskuntia esim. vedensaannin turvaamiseen liittyvissä hankkeissa tai yksityishenkilöitä heidän liittyessään vesijohtoverkoston enintään talousarvioon varatulla summalla.

Ympäristönsuojelu

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien hankkeet ja tavoitteet.

Ympäristöterveydenhuolto

Keski-Savon ympäristötoimen yksikkö toimii Keski-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa ja yksikön isäntäkuntana toimii Leppävirta. Keski-Savon ympäristötoimi huomioi itse kuntien terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon hankkeet ja tavoitteet.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuuston nähtävällä tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muut- tos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042050 Hallinto ja yhdyskuntasuunnittelu							
TOIMINTATUOTOT	895						
TOIMINTAKULUT	-406 346	-495 915		-495 915	-104 656	391 259	21,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-405 451	-495 915	0	-495 915	-104 656	391 259	21,1

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Lentokenttään tukeutuvien toimintojen sijoittumista alueelle edistetään kaavoituksellisin keinoin (Kuntastrategia 4.2.6)	Laaditaan asemakaava lentotoaseman ja VT-5 Joroisten risteysalueen eteläpuolisille alueille.	Asemakaavoitus valmistuu v. 2024 loppuun mennessä.	Kaavaluonnos on valmistunut. Maanlunastusneuvottelut ovat käynnissä.
Keski-Savon ympäristötoimen ympäristönsuojelun hankkeiden toteuttaminen	Toimenpiteet määritelty Keski-Savon ympäristölautakunnan talousarviossa 2024.	Keski-Savon ympäristölautakunnan toteuman raportointi jäsenkunnille.	Ympäristötoimen työsuunnitelman mukaisesti.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia riskejä ei ole.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Lentokenttäalueen maankäytön suunnittelu ja kehittyminen mahdollistavat uutta tuottavaa yritystoimintaa, työpaikkoja ja verotuloja alueelle.

3.2 Kuntatekniikka

Palvelusuunnitelma:

Tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat, venepaikat, jätehuolto sekä uutena yksityistieavustukset. Osa palveluista tuotetaan itse ja osa hankitaan osto palveluina. Liikenneväyliä kuntoa sekä hoidon tasoa tarkkaillaan jatkuvasti ja havaittuihin ongelmiin reagoidaan nopeasti.

Liikenneväylät

Yksikön tehtävänä on hoitaa ja kehittää kunnan hoidossa olevaa tie- ja katuverkkoa. Kaavateiden kunnossapidosta huolehditaan urakoitsijoiden avulla. Katuverkkoa on yhteensä 45 km ja kevyen liikenteen väyliä 9 km.

Puistot ja yleiset alueet

Yksikön tehtävänä on pitää kunnan keskeiset ja ympäristökuvan kannalta tärkeät puistot ja yleiset alueet määrärahojen puitteissa hyvässä kunnossa. Puisto töiden työnjohtajana toimii kunnossapitopäällikkö. Käytännön työtä tehdään kausipuistotyöntekijöiden sekä kesätyöntekijöiden voimin. Puistoja hoidetaan suunnitelmallisesti. Rakennettuja puistoja on n. 3 ha ja muiden hoidettavien alueiden pinta-ala on yhteensä n. 10 ha.

Liikuntapaikat

Liikuntapaikkojen hoito tehdään omana työnä ja kunnossapito on pääosin ulkoistettu. Urheiluseurat ja liikuntajärjestöt ovat keskeisiä toimijoita käytännön työssä.

Venepaikat

Venepaikkoja on Joroisselän satamassa, Kolpalla, Paron venerannassa, Kirvesniemessä sekä Paavalinkivessä. Venepaikkojen hoito on pääosin teknisen toimen tehtävänä.

Jätehuolto

Joroisissa jätehuollosta vastaa Keski-Savon jätehuolto Llky.

Yksityistiet

Yksityisteiden kunnossapitoa ja peruskorjauksia avustetaan vuosittaisen määrärahan puitteissa. Avustettavia tiekilometrejä on n. 250 km. Yksityistieavustuksia myönnetään myös teiden ja siltojen peruskorjauksiin.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja yksityistieavustuksissa, muutoin kunnossapitopäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042400 Kuntatekniikka							
TOIMINTATUOTOT	29 257	267 839		267 839	54 215	-213 624	20,2
TOIMINTAKULUT	-839 481	-741 670		-741 670	-150 530	591 140	20,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-810 225	-473 831	0	-473 831	-96 315	377 516	20,3
Poistot ja arvonalentumiset	-236 963	-250 945		-250 945	-59 897	191 048	23,9
TILIKAUDEN TULOS	-1 047 188	-724 776	0	-724 776	-156 212	568 564	21,6
Varausten ja rahastojen muutos	607				152	152	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-1 046 581	-724 776	0	-724 776	-156 061	568 715	21,5

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Selkeyttää liikkumista yleisillä alueilla ja liikenneväylillä Kirkonkylän ja Kuvansin taajamassa.	Tiementöiden ja liikennemerkkien uusiminen ja päivitys yleisillä alueilla ja liikenneväylillä.	Vähällä piti -tilanteet vähenevät oikean alueiden ja teiden käytön myötä.	Kaavateiden kuntokartoitus Kirkonkylällä ja Kuvansinissa aloitettu.
Ulkoilu- ja liikuntapaikat tuodaan tutuiksi kuntalaisille ja ulkopaikkakuntalaisille	Ulkoilualueiden merkitään ja opastusta parannetaan sekä käyttöä monipuolistetaan, samalla tunnettavuutta lisätään markkinoinnin avulla	Mitataan reittien ja liikuntapaikkojen kävijämäärä mm. kävijälaskurin avulla.	Ei vielä aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnalliset riskit liittyvät raaka-aineiden, koneiden ja laitteiden sekä niiden varaosien toimitusvaikeuksiin.

Merkittävin taloudellinen riski aiheutuu hintojen, lähinnä polttoaineiden, noususta.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Turvallisuus ja viihtyisyys ovat kuntastrategian mukaisia veto- ja pitovoimatekijöitä.

Toiminnalliset riskit eli erilaiset Venäjän hyökkäyssodasta johtuvat toimitusvaikeudet.

Taloudellinen riski voi toteutua inflaation jatkuessa.

Toteuma 1-3 kk:

Riskit eivät ole toteutuneet.

3.3 Kiinteistö- ja ruokapalvelut

Palvelusuunnitelma:

Kiinteistö- ja ruokapalveluihin sisältyvät kaikki kunnan omistamiin kiinteistöihin liittyvät tukipalvelut kuten mm. siivous-, talonmies- ja korjaustyöpalvelut, kiinteistöjen muut kulut sekä ruokapalvelut.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut vastaavat Joroisten kunnan hallinnoimien eri kiinteistöjen, kuten esim. koulujen, liikunta- ja toimistotilojen siivouspalvelusta sekä käyttäjien erikseen tilaamista palveluista. Riittävän puhtaus tason ylläpitäminen auttaa säilyttämään pinta materiaalit hyvässä kunnossa ja sisäilman laadun parempana. Siivouspalveluissa pyritään siihen, että palvelu on tehokasta, joustavaa, luotettavaa, asiakastarpeista ohjautuvaa sekä vuorovaikutteista.

Ruokapalvelut

Kirkonkylän koulukeskuksen ja Kuvansin koulun ruokapalvelun tuottaminen eri asiakasryhmille (oppilaat, henkilökunta, päiväkodit, lasten ryhmikset). Ko. keittiöt ovat tuotantokeittiöitä. Tarvittaessa ruokaa valmistetaan myös kesäaikaan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa laadukkaita, terveellisiä, ravitsemussuosituksen mukaisia sekä kustannustehokkaita ateriapalveluja eri asiakasryhmien tarpeisiin. Kaikki toiminta, aivan ruokalistojen suunnittelusta, raaka-aineiden valinnasta itse toteutukseen tähtää siihen, että ruoka on ravitsevaa ja monipuolista, ruokahalua herättävää ja hyvän makuista.

Kunnossapitopalvelut

Kunnan eri toimialojen tarvitsemat kiinteistöjenhoitopalvelut tuotetaan pääosin omana työnä. Toimintaa kehitetään palvelualueilta saatavan palautteen perusteella.

Teknisen toimen henkilöstö tuottaa korjaus- ja rakentamispalveluita kunnan omistamille kiinteistöille. Korjaustyöt tehdään pääsääntöisesti kunnossapitosuunnitelmien perusteella.

Kiinteistöt

Kunnan omistama rakennuskanta pidetään hyvässä käyttökunnossa. Tekninen toimi hallinnoi kiinteistöjä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Vastuuhenkilöt: Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö Siivous- ja ruokapalveluissa, muissa kunnossapitopäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042510 Kiinteistö- ja ruokapalvelut							
TOIMINTATUOTOT	4 657 114	4 431 163		4 431 163	1 185 167	-3 245 996	26,7
TOIMINTAKULUT	-3 634 956	-3 251 439		-3 251 439	-982 934	2 268 505	30,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 022 158	1 179 724	0	1 179 724	202 233	-977 491	17,1
Poistot ja arvonalentumiset	-1 473 005	-744 742		-744 742	-181 068	563 674	24,3

TILIKAUDEN TULOS	-450 846	434 982	0	434 982	21 165	-413 817	4,9
Varausten ja rahastojen muutokset	28 864				7 216	7 216	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-421 982	434 982	0	434 982	28 381	-406 601	6,5

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Ruokapalvelun työntekijöiden ravitsemusosaamisen kehittäminen ja tietojen ajantasaistaminen	Ruokapalveluhenkilöstö suorittaa Ravitsemuspassin	Suoritetut ravitsemuspassit (7 kpl)	Ei vielä aloitettu
Asiakaspalautetta kerätään jatkuvasti ja asiakastytyväisyyttä arvioidaan sekä toimintaa kehitetään sen perusteella.	Asiakastytyväisyyskyselyt sähköisesti tai palautelaitteeseen saadut vastaukset	Kyselyjen tulokset; tavoitetaso väh.3,5 (asteikolla 1-5)	Ei vielä aloitettu.
Energiankäytön vähentäminen kunnan omistamissa kiinteistöissä.	Yleiset ohjeet tilojen käyttäjille. Valojen automaattikan lisääminen.	Sähkön kulutus vähenee kiinteistöissä.	Lukion saneerauksen sähkösuunnitelma saatu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Toiminnallisena riskinä ruokapalveluiden osalta raaka-ainetoimitusten häiriintyminen ja kiinteistöjen osalta sähkön toimituksen epävarmuudet ja sähkökatkot.

Taloudellisesti riskiä aiheuttaa etenkin sähkön, lämmitysöljyn ja kaukolämmön hintojen nousu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Henkilökunnan jatkuva kouluttautuminen ja asiakastytyväisyyden havainnointi auttaa kehittämään hyvin toimivaa ruokahuoltoa edelleen.

Kiinteistöjen talousarvioissa on merkittävästi nostettu lämmityksen ja etenkin sähkönkulutuksen menokohtia. Riskinä on, ettei nosto ole riittävä ja hintojen nousu on arviota suurempi. Energian kulutuksen seuranta ja mahdolliset energian säästö keinot säästävät kustannuksia.

Toteuma 1-3 kk:

Riskit eivät ole toteutuneet.

3.4 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelma:

Kunnalla on metsätalousmaata n. 1100 ha. Metsiä hoidetaan suunnitelmallisesti hyvien metsänhoitosuosituksien mukaisesti pitäen tavoitteena tuottavaa ja moniarvoista metsäomaisuutta. Vuotuiset puunmyyntisuunnitelmat tehdään metsäsuunnitelman perusteella. Metsien hyvää puuntuottokykyä edesautetaan tekemällä metsänhoitotyöt ja kasvatushakkuut oikea aikaisesti. Talousmetsien luonnonhoitoa toteutetaan PEFC-sertifikaatin mukaisesti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042600 Maa- ja metsätilat							
TOIMINTATUOTOT	122 567	123 092		123 092	65 935	-57 157	53,6
TOIMINTAKULUT	-44 214	-67 058		-67 058	-3 251	63 807	4,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	78 353	56 034	0	56 034	62 685	6 651	111,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Metsäsuunnitelma päivitetään huomioiden metsien eri käyttömuodot ja tavoitteet (metsätalousmaat, ulkoilun edistämisalueet, taajamametsät ja suojelualueet) (Kuntastrategia 4.3.4).	Metsäsuunnitelman hankinta kilpailutetaan.	Metsäsuunnitelma on päivitetty v. 2024 loppuun mennessä.	Tarjous suunnitelman kilpailutamisesta pyydetty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Lama voisi aiheuttaa metsätaloustuotteiden kysynnän heikkenemistä, jolloin puukauppa tulojen määrä laskee.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Käytössä oleva metsäsuunnitelma on laadittu v. 2014 kymmenvuotiskaudelle.

Toteuma 1-3 kk:

Riskit eivät ole toteutuneet.

3.5 Rakennusvalvonta

Palvelusuunnitelma:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä rakennus- ja toimenpideluvat ja hyväksyä toimenpideilmoitukset sekä suorittaa lupiin liittyvät katselmukset. Rakennusvalvonta valmistele rakentamiseen liittyvien poikkeamislupien lausunnot. Rakennusvalvonta edistää hyvää rakennustapaa, valvoo rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä ohjaa rakennustoimintaa kestäväällä tavalla. Rakennustarkastajan sekä rakennusvalvonnan sihteerin tehtävät hankitaan Varkauden kaupungilta.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muut- tos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042760 Rakennusvalvonta							
TOIMINTATUOTOT	58 525	35 000		35 000	22 355	-12 645	63,9
TOIMINTAKULUT	-81 026	-91 941		-91 941	-29 954	61 987	32,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22 501	-56 941	0	-56 941	-7 599	49 342	13,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Keski-Savon yhteinen rakennusvalvontayksikkö aloittaa toimintansa 1.1.2025 (Kuntastrategia 4.6)	Yhteistyö muiden Keski-Savon kuntien kanssa.	Päätös yksikön perustamisesta on tehty kunnanvaltuustossa.	Yhteisen yksikön valmistelutyö on käynnistetty.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Rakennuslupa tulot kattavat taantuman toteutuessa yhä pienemmän osan rakennusvalvonnan menoista. Yhteistyön toteutuminen vaatii osallistuvien kuntien hyväksynnän.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Pääosa rakennusvalvonnan tehtävistä on viranomaistoimintaa. Rakentamisen ohjaaminen ja neuvonta parantaa rakentamisen laatua tuottaen pitkäaikaisia hyötyjä mm. energian säästössä ja rakennusten käyttöiässä. Taloudellinen tilanne vaikuttaa hyvin paljon rakentamisen määrään ja lupatulokertymään.

Toteuma 1-3 kk:
Riskit eivät ole toteutuneet.

3.6 Teknisen toimen projektit

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimen projekteihin sisältyvät erilaiset määräaika- ja kustannukset. Vuonna 2024 projekteihin sisältyvät vesiensuojeluavustukset, Joroisvirran reitin kalataloudellinen kunnostushanke sekä Kuvan-
sin joen kunnostuksen suunnittelu ja mahdollisesti toteutus. Kalataloudelliset kunnostushankkeet toteutetaan yhteistyössä muiden osallistuvien tahojen kanssa.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tuloslaskelmat valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00042800 Teknisen toimen projektit							
TOIMINTAKULUT	-6 551	-21 000		-21 000	-4 043	16 957	19,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 551	-21 000	0	-21 000	-4 043	16 957	19,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Käynnistyneiden ja käynnistyvien hankkeiden toteutumisen ja saavutettujen tulosten pysyvyyden edistäminen (Kuntastrategia 5 a ja f).	Edistetään ja kehitetään yhteistyötä hankkeiden osapuolten ja osallisten kesken.	Hankkeet ovat siirtyneet toteutusvaiheeseen.	Kalataloudellinen kunnostushanke on käynnissä Suihko- lanjoella.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:
Hankerahoitusta ei saada eivätkä hankkeet toteudu.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Vesistöjen tilan parantaminen toteuttaa Vuoksen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Hanketta ei voida toteuttaa ilman valtiolta/EU:lta saatavaa avustusta.

Toteuma 1-3 kk:
Riskit eivät ole toteutuneet

3.7 Vesihuoltolaitos

Palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärilaitos vastaa laadukkaasti käyttöveden tuottamisesta asiakkailleen sekä huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistamisesta ympäristölupaehojen mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen omaisuuden korjausvelkaa pienennetään suunnitelmallisesti suoritettavilla investoinneilla.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Määräraha- ja tulotaulukko valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

	TP 2023	TA 2024	TA muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00000002 JOROISTEN VESIHUOLTOLAITOS							
LIIKEVAIHTO	609 077	728 843		728 843	158 155	-570 688	21,7
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	5 159	2 000		2 000	513	-1 487	25,7
MATERIAALIT JA PALVELUT	-338 652	-356 582		-356 582	-74 531	282 051	20,9
HENKILÖSTÖKULUT	-197 095	-183 995		-183 995	-38 790	145 205	21,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-109 638	-136 575		-136 575	-39 242	97 333	28,7
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-34 260	-17 830		-17 830	-3 220	14 610	18,1
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-65 410	35 861	0	35 861	2 885	-32 976	8,0
KORKOTUOTOT	10 910						
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 694				458	458	-100,0
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKULUT	-28 763	-45 136		-45 136		45 136	
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-40 054	-40 054		-40 054		40 054	
MUUT RAHOITUSKULUT	-409				-46	-46	-100,0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-55 622	-85 190		-85 190	412	85 602	-0,5
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-121 032	-49 329	0	-49 329	3 297	52 626	-6,7
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	-59 354						
VAPAAEHTOISTEN VAR. LIS/VÄH	70 000						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-110 386	-49 329	0	-49 329	3 297	52 626	-6,7

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1-3 kk
Vesihuoltolaitoksen ja vesiosuuskuntien yhteistyön syventäminen.	Järjestetään yhteisiä koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia.	Vähintään yksi koulutus ja yksi keskustelutilaisuus on järjestetty.	Ei vielä aloitettu.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Talous- tai jäteveden käsittelyssä tarvittavien kemikaalien toimitusvaikeuksia voi esiintyä. Sähkön säännöstely ja sähkökatkot voivat aiheuttaa toimintaepävarmuuksia mm. automaatiojärjestelmien toimintaan.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Epävakaa turvallisuuspoliittinen sekä taloudellinen tilanne voi aiheuttaa materiaalien ja kemikaalien toimitusvaikeuksia. Sähkötuotannon määrän riittämättömyys voi johtaa sähkön säännöstelyyn.

Vesiosuuskuntien toiminta-alueet kattavat merkittävän osan kunnan pinta-alasta, joten osuuskuntien ja kunnan yhteistyön toimivuus on vesihuollon toimintavarmuuden ja laadun kannalta erittäin tärkeää.

Toteuma 1-3 kk:

Riskit eivät ole toteutuneet.

C. RAHOITUS

Rahoituslaskelma kunta ja vesihuolto:

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos 2024	TA yht. 2024	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
RAHOITUSLASKELMA							
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	2 233 049	1 195 955		1 195 955	439 178	-756 777	36,7
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT							
Pakolliset varaukset	0	0		0	0	0	
Myyntivoitot ja -tappiot	121 719	0		0	0	0	
Muut oikaisut	0	0		0	0	0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	121 719	0	0	0	0	0	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 354 768	1 195 955	0	1 195 955	439 178	-756 777	36,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-1 242 120	-2 828 000		-2 828 000	-40 027	2 787 973	1,4
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	119 000	439 500		439 500	0	-439 500	0,0
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT							
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	400 369	60 000		60 000	0	-60 000	0,0
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/TAPPIO	-121 719	0		0	0	0	
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.	278 650	60 000	0	60 000	0	-60 000	0,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-844 470	-2 328 500	0	-2 328 500	-40 027	2 288 473	1,7
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 510 298	-1 132 545	0	-1 132 545	399 151	1 531 696	-35,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET		0		0	0	0	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	68 457	0		0	0	0	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	68 457	0	0	0	0	0	0,0
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	3 500 000		3 500 000	0	-3 500 000	0,0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 276 292	-3 071 028		-3 071 028	-447 095	2 623 933	14,6
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		700 000		700 000	684 000	-16 000	97,7
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-3 276 292	1 128 972	0	1 128 972	236 905	-892 067	21,0
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-112 004						
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM.	65 075	0		0	-300	-300	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	846	0		0	0	0	
SAAMISTEN MUUTOS	493 158	0		0	29 776	29 776	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-3 444 243	0		0	-197 529	-197 529	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-2 885 164	0	0	0	-168 053	-168 053	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 205 004	1 128 972	0	1 128 972	68 852	-1 060 120	6,1
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 694 706	-3 573	0	-3 573	468 003	471 577	-13097,2
KASSAVARAT 31.12.	9 469 361				9 937 365	9 937 365	
KASSAVARAT 1.1.	14 164 068				9 469 361	9 469 361	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 694 706				468 003	468 003	

Perustelut:

Lainojen korot ovat edelleen korkealla. Talousarviolainan nostovaltuus vuonna 2024 on 3,5 milj. euroa. Talousarviolainaa ei ole nostettu vielä ensimmäisen vuosineljänneksen aikana, mutta näkymänä on, että lainaa nostetaan talousarviovuoden aikana. Pitkäaikaista lainaa on lyhennetty yli 0,4 milj. euroa, mutta vastaavasti lyhytaikaista lainaa on nostettu lähes koko talousarvioon varattu 0,7 milj. euroa, mikä tarkoittaa lainakannan kasvaneen 0,24 milj. euroa.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä investointeihin on käytetty vain 1,7 % vuodelle suunnitelluista varoista. Vuoden investointiaikataulun perustella investointien toteutusaika painottuu kesäkuukausille ja

loppuvuodelle, minkä vuoksi tammi-maaliskuun investointimenot ovat vähäiset. Alkuvuoden investointimenojen pienuus on pääasiallinen selittäjä sille, että ensimmäisellä vuosineljänneksellä rahavarojen muutos on tässä vaiheessa merkittävästi talousarviota positiivisempi.